સ્વાધ્યાય 6.1

1. કૌંસમાં આપેલ શબ્દો પૈકી સાચા શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો :

(i) બધાં વર્તુળો .... છે. (એકરૂપ, સમરૂપ)

જ. બધાં વર્તુળો **સમરૂપ** છે.

(ii) બધા ચોરસો .... છે. (સમરૂપ, એકરૂપ)

જ. બધા ચોરસો **સમરૂપ** છે.

(iii) બધા .... ત્રિકોણો સમરૂપ છે. (સમદ્વિબાજુ, સમબાજુ)

જ. બધા **સમબાજુ** ત્રિકોણો સમરૂપ છે.

(iv) જો (અ) બે બહુકોણના અનુરૂપ ખૂણાઓ .... હોય. (બ) તેમની અનુરૂપ બાજુઓ .... હોય. (સમાન, સમપ્રમાણમાં) તો સમાન સંખ્યાની બાજુઓવાળા બે બહુકોણ સમરૂપ છે.

જ. જો (અ) બે બહુકોણના અનુરૂપ ખૂણાઓ **સમાન** હોય. (બ) તેમની અનુરૂપ બાજુઓ **સમપ્રમાણમાં** હોય, તો સમાન સંખ્યાની બાજુઓવાળા બે બહુકોણ સમરૂપ છે.

2. નીચેની જોડીઓના જુદાં–જુદાં ઉદાહરણો આપો :

(i) સમરૂપ આકૃતિઓ :

જ. બે સમબાજુ ત્રિકોણ જેની બાજુઓની લંબાઈ 1 cm અને 2 cm હોય

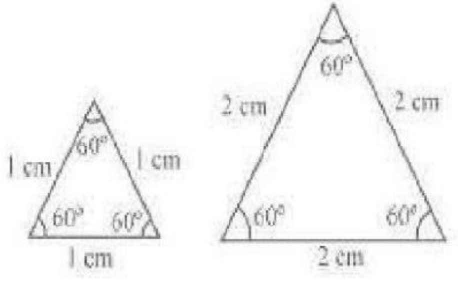

બે ચોરસ જેની બાજુઓની લંબાઈ 1 cm અને 2 cm હોય

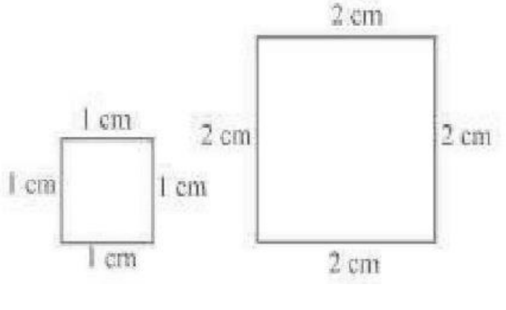

(ii) **સમરૂપ ન હોય તેવી આકૃતિઓ :**

જ. સમલંબ ચતુષ્કોણ અને ચોરસ

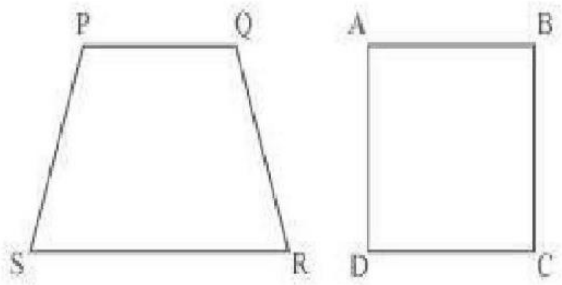

ત્રિકોણ અને સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ

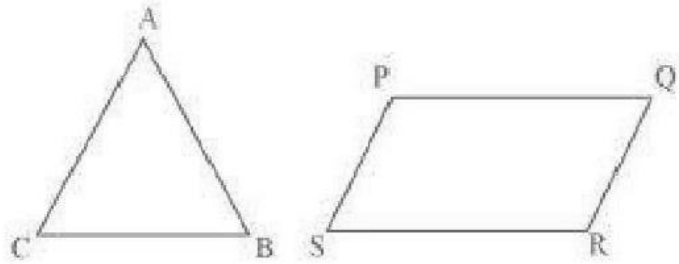

3. **નીચેનાં ચતુષ્કોણ સમરૂપ છે કે નહિ તે જણાવો :**

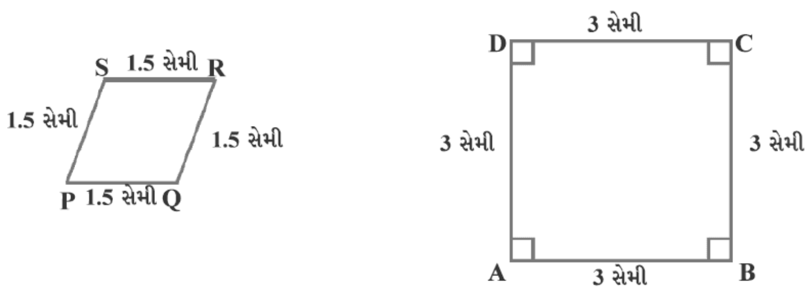

જ. ચતુષ્કોણ PQRS અને ચતુષ્કોણ ABCD ની બાજુઓ સમાન પ્રમાણમાં એટલે કે 1:2 માં છે. પરંતુ બંને ચતુષ્કોણના ખૂણાઓ સમાન નથી.

તેથી, આપેલા ચતુષ્કોણ સમરૂપ નથી.